

CSONGRÁDI UJSÁG

Előfizetési árak:
Egész évre 4 korona, fél évre 2 korona, negyed évre 1 korona.
Egyes szám ára 8 fillér.
Megjelenik minden vasárnap reggel.

Felelős szerkesztő
SZABADOS JÓZSEF

Szerkesztőség:
Szentháromság-tér 2. szám.
Kiadóhivatal:
Bozó és Justin könyvnyomdája Szentháromság-tér 2. szám

XI. évfolyam.

Csongrád, 1913. augusztus 24.

34. szám.

Az új városi törvény.

A munkapárt beleesett a mindenáron alkotni vágyás dühébe. Mintha csak egészen megbabonázta volna vezére gróf Tisza Istvánnak szertelenségekre hajló gondolkozása.

Gróf Tisza, mivel igazán hatalmas, nagy koncepciójú, az országot felvirágoztató gazdasági politikát folytatni nem képes s ahelyett, hogy igyekezne az országot az árvizektől, az elkoldusodástól megmenteni, ahelyett, hogy az országnak a kivándorlás által békében való elvérzését munkaalkalmak létesítése által meggátolná, most legujabban az angol és a porosz városi rendszerek utánzásába esett bele és kiadta a jelszót hűségese belügyminiszteri hivatalnokainak:

„Rajta, mutassátok meg, hogy a munkapárt dolgozik és gyűrjétek át a magyar városokat angol és porosz mintára, mert csak ez fáj a magyarnak!”

Megyei autonómiákkal megvoltunk vagy ezer esztendeig, nem igen fájt az senkinek, csak a bennünket Ausztriába beolvasztani akaró Bécsnek; hát most ezeknek is neki esik gróf Tisza és a munka szent örületében megyei autonómiákat átdolgoztatja modern orosz mintára.

Hiszen mindenki óhajtja a városok és a megyék közigazgatásának a reformját. Azonban a haladás nevében tiltakozni kell az olyan új városi törvény ellen, amely

megegyezik a városi képviselőkben a virilizmust, amely törvény megerősíti a városi panamákat melegező klikkeket, amely törvény a városok polgárságát továbbra is kiszolgáltatja a plutokraták egyéni kapzsiságának. Ellenezni kell az olyan városi közigazgatást, amelynek fejét a polgármester mindenkor az uralkodó ház érdekeinek, Ausztriának engedelmessé kormány erősítse meg az állásában. Ellenezni kell az olyan közigazgatási törvényt, amely szerint a város legfőbb hivatalnokait a miniszter nevezi ki. Ellenezni kell, hogy az eddigi szokással ellentétben olyan hivatalnokok töltsék be a legfontosabb városi tisztségeket, akik új választás alá nem kerülve, felelőtlenül kezelhessék a városok léteérdekeit képező közvagyonokat.

Az ősszel benyújtandó új közigazgatási törvények szerint a városok és a megyék csak egyszerű végrehajtó közegei lesznek a miniszteriumoknak, mert ezen közigazgatásoknak az élén csupán a minisztereknek felelős hivatalnokok fognak állani és így kétségtelen, hogy a mindenkori kormányok intenciói szerint fognak cselekedni.

Ha Magyarország teljesen önálló, független, szabad ország volna, ha Magyarország olyan gazdag és olyan hatalmas volna, mint Anglia vagy Poroszország, talán még lehetne megbarátkozni az új törvény egyes intézkedéseivel; de mikor arra kell törekednünk, hogy önállóságunk

kat védelmezze minden csekélyke vára a városok és a megyék autonómiájának, arra kell törekednünk, hogy a megyei és városi autonómiáinkon keresztül ellenállási képességünk az osztrák beolvasztási szándékkal szemben fokoztassék és nem hogy elfojtassék; akkor a Tisza-féle oklatan centralizációt lehetetlen szó nélkül tűrni.

Amit a munkapárt csinál, az egy romboló dühnek rendszerbe foglalása. És sajnálni lehet a miniszteriumok tisztviselőit és sajnálni lehet a munkapárt érdemesebb tagjait, hogy kénytelenek vonszolni az ország természetes fejlődésével haladó talyigáját a kormányelnököknek. És mindezt csak azért, mert gróf Tisza ténykedései kapóra jöttek az országot utolsó csepp véreig kizsákmányoló militarizmusnak és az udvarnak mindent megadó politikának.

— **Megalakul az Andrássy-párt.** Gróf Andrássy Gyula új hatvanhetes pártot alakít, melynek vezére ő fog lenni. A szervezés munkája egész nyáron folyt s most már a leggyorsabb tempóban halad, úgy hogy gróf Andrássy megállapodott híveivel, hogy szeptember 14-én lesz a zászlóbontás ünnepi napja. Andrássy pártjának eddig 17 képviselő tagja van, akik részben a munkapártból, részben a függetlenségi pártból csatlakoztak hozzá. A párt elnöke Széll Kálmán lesz, ügyvezető elnöknek pedig Déry Zoltán akarják megválasztani. Andrássy pártjához leginkább a mágnások és ezek hívei csatlakoznak.

Állásfoglalások az Eszperantó mellett.

A nemzetközi segédnyelv kérdése nem új keletű, csaknem olyan régi az, mint az emberiség nehéz küzdelmeinek és törekvéseinek előtűnik ismert változatos története, olyan régi az, mint az embereknek egymás megértése után való vágyakozása, amely vágyakozásnak gyökere nemcsak az emberi lélek nemesebb érzéseiből fakad, hanem anyagi érdek is táplálja azt.

Nem szorul bizonyításra, hogy a népeknek nyelvek szerint való széttagoltsága, mintegy kínai falakkal való elválasztása nem a békés megértést, nem a kölcsönös megbecsülést szülte, nem az egész emberiség közös javát, hanem a családok és fajok osztály-érdekét szolgálja és védi.

Ez a hatalmas és megdönthetetlen látszó válaszfal az emberi fejlődés országútját zárta el a nagy tömegek előtt. Talán nem tévedek, ha azt állítom, hogy azok a politikai s magasabb állami érdekek, melyek az ilyen elkülönítéseket nemcsak lehetővé teszik, hanem azt még elő is segítik, sőt fenmaradásukat törvényekkel biztosítják, aligha jó szolgálatot tesznek általában az emberiségnek. Ma már mindjobban-jobbban távol a modern ember látóköre, terjed érdekszférája, eszmél és már sejti, hogy azok a hatalmas válaszfalak, melyeket a nyelvhatárok alkotnak a népek között, nem mindig az ő javára szolgálnak, azt látja, hogy azok inkább útját szegik az emberi szellem röptének, a szellemi kincsek megosztásának, az emberek boldogulásának. Azért

küzd ma már az ember mind az öt világrészben bámulatos energiával, hihetetlen leleményességgel, gőzgéppel, gőzhajóval, táviróval, telefonnal, léghajóval, repülőgéppel s más egyéb modern és legmodernebb eszközökkel, hogy azokat a falakat lebontsa, vagy legalább is hézagot üssön rajtuk, hogy a tuloldalon lévő lelkéből is az övéhez hasonló gondolatokat és érzelmeket váltson ki a közös diadal kivívására.

Az embernek e egyszerű küzdelmében, hogy más nyelvű embertársát megérthesse s vele magát megértesse és így a közös küzdelemnek megnyerhesse, könnyen tanulható kisegítő nyelvre van szüksége.

Ilyen küzdelmek hatása alatt jöttek létre a különféle világnyelvek s így született meg 25 év előtt az eszperanto is dr. Zamenhofnak, az orosz diáknak fiatal agyában.

És ma már — 25 év után — eszperanto nyelvvel be lehet utazni a világot. Ma az eszperanto közszükségletet szolgál, nemzetek közti könnyű érintkezést tesz lehetővé, a jövőre kiható közgazdasági értéke pedig kiszámíthatatlan. Hisz a kereskedelmi életben egy ilyen közvetítő könnyű segédnyelv nélkül roppant fáradságos és költséges a boldogulás. Jövőben egy-egy nagy kereskedelmi irodában 3—4féle nyelven levelezni tudó ugyanannyi alkalmazott helyett elég lesz az eszperantista is. A tudomány terén, hol eddig az emberi elme különféle nyelvű egyszerű produktumai csak lassan és nehezen hatoltak át a nyelvkorlátokon, a jövőben az egész emberiség közkinésévé válnak azok, amint e nyelven megjelennek. Világpiaca lesz az arra érdemes munkának, mert szellemi erejével köz-

vetlenül hat nemcsak egyes nyelvterületeken, de az egész világon, az egész emberiségre és ez a hatás a lelkek kapcsolatát hozza létre, közös érzést, közös megbecsülést fakaszt és idővel új érzést, nemesebb, humánusabb, magasztosabb felfogást ébreszt az emberi szívekben a maiaknál és létrehozza majd azt az újvilágot, mit e nyelv mestere biztosan vár és remél: a világbékét, az eszperantisták országát.

De nem is szükséges nekünk a talán még messze jövőbe való vágyakozás. Megnyilvánul ma is már a kisegítőnyelv szüksége az élet minden terén, mert alig lehet képzelni embert, ki oly helyzetbe ne kerülne, hogy idegen nyelvű embertársával ne kellene érintkeznie vagy élőszóval, vagy írásban. És ha egy ilyen kisegítő nyelv bármily nemzetbeli embertársunknak előnyére válhat és válik is, vajjon nálunk, Magyarországon, ezen a szükre szabott magyar nyelvterületen, melyen amúgy is 7—8féle ellenséges nyelv viaskodik egymással, nem valóságos élet-szükséglet volna-e még akkor is, ha azokat a különféle nyelveket a magyar képes volna el-tüntetni — ami teljes lehetetlenség — nem volna-e szükséges egy ilyen kisegítő nyelv, mit nemcsak a mi nemzetiségeink, hanem a német, a francia meg minden más nép is képes volna megérteni. Nem csupán azért, hogy ne kelljen erőnköt, időnköt, pénzünköt a sokféle nyelv tanulására fordítani, amit más fontosabb célra használhatnánk s gyümölcsözőben értékesíthetnénk, hanem azért is, hogy egy ilyen közös nyelven, azokkal az idegenekkel, kik a magyar nyelv nemismerése miatt nem akarnak hozzánk jönni, megismertethessük hazánkat, kulturánkat,

Tóbiás Béla

Csongrádi Eszperantó vendéglős értesíti a t. közönséget, hogy miután saját céljaira **sörfejtő gépet** állított fel, módjában van elsőrendű kőbányai részvényt 5 üveg vételnél 28 f-ért adni. Nagyobb megrendeléseket házhoz is szállít. Minden órában friss fejtes. Kellemes kerthelyiségében nagy pohár sör 22 f, kis pohár sör 16 f. Kéri a t. közönség szives pártfogását.

Felhívás előfizetésre.

1913. szept. hó 1-jével új előfizetést nyitunk lapunkra.

Az előfizetési ár helyben házhoz hordva, vagy vidékre postán küldve:

Egész évre 4 korona.
Fél évre 2 korona.
Negyed évre 1 korona.

Tisztelettel kérjük azon igentisztelt előfizetőinket, kiknek előfizetése folyó hó végével lejár, hogy azt mielőbb megújítani sziveskedjenek, nehogy a lap küldése fenakadást szenvedjen.

Lakóhelyváltoztatás esetén arra kérjük tisztelt előfizetőinket, hogy új lakhelyüket bejelenteni sziveskedjenek, hogy a pontos kézbesítés eszközölhető legyen.

Előfizetéseket mindennap elfogad

a Csongrádi Ujság
kiadóhivatala.

HIREK.

— **Megsemmisített munkásbiztosító pénztári választás.** A szegedi munkásbiztosító pénztár közgyűlési küldötteinek választása április hó 27-én ment végbe, mely alkalommal a munkásság részéről négy szótöbbséggel a szervezettek listája győzött. Az igazgatóság érdekeit képviselő szervezeten munkások azonban a választást azon az alapon, hogy a szavazás szabálytalan történt, megfélebbzték és pedig sikerrel, mert az Állami munkásbiztosító hivatal megsemmisítette a választást, s így új választás fog történni.

— **Pervesztés.** A felszámolt Keresztény fogvasztási szövetkezet két volt igazgatósági tagja, Justin Gergely és Forgó József, pert indítottak a felszámoló bizottság és a felügyelő bizottság tagjai ellen azon indok alapján, hogy a felszámoló bizottság tagjai a szövetkezeti boltot olcsón adták el Máté Jánosnak és Ornyik Mihálynak, a felügyelő bizottságot pedig azért, mert megengedte azt, hogy a bolt olcsón legyen eladva,

földünk szépségeit, irodalmunk kincseit és mindazt, ami az idegent hozzánk edesgetné. Így elernénk azt, hogy a külföldi — az ellenséges és rosszindulatú információk alapján — ne Ázsiát keressen és lásson a magyar határon belül, ezen az istenáldott szép földön, hanem civilizációt és kulturált népet. Többnyire a magyar nyelv nem tudása miatt kerülnek az idegenek hazánkat. A magyar nyelv nehéz nyelv s bizony nem kívánhatjuk az idegenektől — mikor még a hazánkban levőket se tudjuk rákényszeríteni — a magyar nyelv megtanulását, mert hisz az a fáradság, valljuk be őszintén, egy idegenre nézve nincs arányban a nyelv tudásával elérhető előnyökkel. Bizony, a magyar nyelvet csak az az idegen tanulja meg, akinek arra okvetlen szüksége van. De még az se, mert akárhány magyar hivatalt látunk, hol a vezetők magyarul nem tudnak és mégis boldogulnak, míg nem boldogulnak a magyarok, ha csak magyarul tudnak, vagy ha nem jól tudnak németül. Ebből azonban azt kell következtetnünk, hogy a magyar nyelvnek hazánk határain belül való terjesztése szükségtelen volna. A hivatalos magyar nyelv tudása és terjesztése minden magyar honpolgárnak erkölcsi és hazafias kötelessége s nincs semmiféle ok, melynek folytán ez alul bárki is felmentve érezhetné magát, de ebben a tagadhatatlanul létező nyelvharcban, vagy nyelv-

aminek aztán az lett a következménye, hogy nekik 6000—6000 koronát kellett ráfizetni az igazgatóságra. Míg ha a bolt drágábban kel el, ez a ráfizetés lényegesen kevesebb lett volna. Ezen pörben a napokban hozott ítéletet a törvényszék s a felpereseket keresetükkel elutasította és 600 korona perköltésben marasztalta el.

— **A Csongrád-Bokrospart és Győjai gazdakör** Szent István napi aratási és kalászos szalmadisz kiállításán az első 10 koronás díjat, melyet dr. Thüry Károly plebános úr adott, Borsi Jánosné Benkó Franciska, az 5 koronásat Deák László, a 2 koronásat pedig Cseszko János nyerte el. A többi díj nem volt kiosztható. Eltételt a jövő évben rendezendő kiállításra. A bál alkalmával felülfizettek: Dr. Rásonyi Papp Pál 10 K, dr. Moletz Lajos, Tekulics Sándor 5—5 K, Tari János, Gutpintér István 2—2 K, Kiss József 1 K, Hegedűs Mihály, Kaciba Gáspár 50—50 f, Gutpintér Sándor 40 f, fogadják a nemesszivű adakozók az Olvasó kör elnökségének hálás köszönetét. Itt említjük meg, hogy a közönség körében elterjedt azon hír, mintha ott a bál alkalmával verekedés történt volna, nem felel meg a valóságnak, mert csupán annyi történt, hogy egy embert, aki izgálgalkodni kezdett, a rendőrök kitesékeltek a mulatságból.

— **A munkásbiztosító megkárosítása.** A szegedi munkásbiztosító pénztárnak egy kiküldöttje már napok óta vizsgálatot folytat az iparosok és kereskedőknel, hogy alkalmazottaik be vannak-e rendezesen jelentve a pénztár tagjai közé. A vizsgálat már eddig is igen sok hibát állapított meg, amelyet egyesek csupa kapzsiságból követtek el akkép, hogy alkalmazottaikat vagy egyáltalán nem, vagy csak kevesebb fizetés mellett jelentették be, mint tényleg van nekik, amiből így az illető munkaadóknak valamennyi haszna volt, de viszont a pénztár ugyanannyival károsodott. A pénztár megkárosítására spekuláló munkaadók ellen a vizsgálatot folytató kiküldött jegyzőkönyvet vesz fel, melynek alapján az illetők több kevesebb összeggel meg lesznek bírságolva.

— **Az embertelen bánásmód miatt.** Volford Sándor 13 éves kereskedő tanonc kedden mult két hete felakasztotta magát gazdája, Fodor Lajos kereskedő raktárában. Pár perc múlva azonban levágták s így sikerült életben tartani. E hó 12-én már el is bocsájtották a kórházból, ahova gyógykezelés végett bevitték. Miután a megejtett vizsgálat folyamán kiderült, hogy a kis fiú a vele való emberségtelen bánásmód miatt lett életunt és emiatt követte el az öngyilkosságot, ezért

Sólya Gyula főjegyző közbelépése folytán a rendőrség gazdájától elvette és Szegedre, szüleihez, utaztatta el.

— **A Wotan-lámpa** hirdetést t. olvasóink különös figyelmébe ajánljuk. A forgalomban lévő összes izzólámpák közül a Wotan-lámpa feltétlenül lehető legnagyobb árammegtakarításánál fogva kiválik, úgyszintén ami tartósságát illeti, minden várakozást felülmul. Izzólámpák vásárlásánál ügyeljünk arra, hogy a lámpák mindegyikén a „Wotan” név rajta legyen s utasítsuk vissza, ha helyette mást kínálnak. Ha üzletben nem kapható, forduljunk közvetlenül a Magyar Siemens-Schuckert-művekhez, Budapest, VI., Teréz-körút 36.

— **Hirtelen halál.** Strausz Ignác csongrádi állomásfőnök csütörtökön hirtelen rosszul lett s rövid néhány perc alatt meghalt. Szívszélhűdés ölte meg. Temetése pénteken délután történt.

— **Rekord a lopásban.** Mult számunkban megírtuk, hogy Forgó János, Ferenc József utcai lakos, udvarában megfogta egy volt csongrádi rendőr feleségét, amint a nála lévő lopott tárgyakkal a kapun ki akart mászni. A tetten ért asszonyt, akit Tóth Rozália Lévai Istvánnak hívnak, ezen lopásból kifolyólag vallatás alá fogták a legutóbb történt lopásokra nézve is és sikerült megállapítani, hogy azokat szintén ő követte el a férje segítségével. A tolvaj asszony eddig a következő lopásokat ismerte be: Folyó hó 7-én Márton Andrásné Jókai Mór utcai lakostól 159 K értékű ruha és baromfi. Junius 11-én Kaciba János Ferenc József utcai lakostól 17 K értékű ruha és baromfi. Junius 27-én Blázsik Mihály igazgatótól 19 K 80 f értékű ruha és baromfi. Május 26-án Novák András kétágú utcai lakostól 22 K értékben 16 drb baromfi. Május 28-án Novák Urbán kétágú utcai lakostól 30 K értékű ruha és baromfi. Április 27-én Hajdú Farkas Jókai Mór utcai lakostól 15 K értékben 5 drb baromfi. Február 2-án Borbás Ferenc Csemegi Károly utcai lakostól 22 K értékben 7 drb baromfi. Junius 25-én Keller György munkástelepi lakostól 10 K értékű baromfi. Folyó hó 12-én Sinkó Rókus dob utcai lakostól 1 K 80 f értékű esőves kukorica. 1912. aug. 14-én Csépe Pál válykos gödöri lakostól 10 K értékű tyúk. 1912. május hóban öz. Kovács Mihály Arany János utcai lakostól 6 K értékű tyúk. 1911. június 27-én Csernus Imre főenyi utcai lakostól 20 liter zsir bődönnel együtt, 30 kgr. liszt, 12 kgr. szappan és 2 tyúk 68 K 80 f értékben. 1911. július 9-én Tóth István kétágú utcai lakostól 15 kgr. szalonna, 5 tyúk, 7 csirke, 1 zsák

amennyit magában foglal akármelyik élőnyelvnek egy-egy vaskos kötetből álló szótára.

Van még az eszperanto nyelv elterjedésének, különösen a csak magyarul tudókra nézve még egy nagy előnye. Az t. i., hogy az eszperanto elsajátítása után bármely idegen nyelvet (pl. latin, francia, német, angol stb.) sokkal könnyebben lehet megtanulni s annak szellemébe behatolni.

Az eszperanto nyelv bámulatos egyszerűsége, bámulatos és könnyen megjegyezhető nyelvtani szabályai, melyek alól kivétel nincs, a zseniális nyelvalkotó elévülhetetlen érdemei. Ezen tulajdonságaiban rejlik az a hatalmas erő, mely e nyelvet arra tette képessé, hogy 25 év alatt utat tört magának az egész földkerekségen mindentüvé. Nincs ma már ország, nagyobb város, hol az eszperanto nyelv ismeretlen volna, vagy ne beszélnek. Különösen figyelemreméltó körülmény az, hogy főleg azok a kulturnemzetek, pl. a franciák, németek, angolok karolták fel leginkább, amelyeknek nyelve különben is világnyelv, tehát amelyek nem is ezorultnak voltaképpen kisegítő nyelvre. És ha ezek a nemzetek mégis szükségét érzik az eszperantonak — érzik, mert hisz nyilvános iskolákban is tanítatják már azt — akkor a kisebb nemzetek, köztük mi is, melyek több nyelvet kénytelenek tanulni és használni, ne éreznék-e annak szükségét?

— Jakab Lajos.

Wotan

Lámpa

A legjobb és a legtartósabb drótszálas lámpa.
Huzott drótszállal 75% árammegtakarítás.

Kapható villanszerelési üzletekben, villanytelepeken és a
MAGYAR SIEMENS-SCHUCKERT-MŰVEK-nél, Budapest, VI., Teréz-körút 36. Gyár-utca 13.

SALVATOR

kiváló bor- és
lithiumos
gyógyforrás

vese- és hólyagbajoknál, köszvényél, cukorbetegségnél, vörhenynél, emésztési és lélegzési szervek hurutjainál kitűnő hatású. Természetes vasmentes savanyúvíz.

Kapható dsványvízkereskedésekben és gyógyszertárakban.

SCHULTES AGOST

Szinye-Lipócsi Salvatorforrás-vállalat
Budapest, V. Rudolf-rakpart 8.

48 K értékben. 1911. július 17-én Major János szép-utcai lakostól 120 K értékű szalonna. 1911. dec. 2-án Reisz Jakab Csemegi K. utcai lakostól 2 hizott liba, 1 kaesa, 1 vaskályha és 1912. szeptember hóban 9 tyúk összesen 63 K értékben. A volt rendőr és felesége tehát valóságos rekordot értek el a lopásban, mert azon lopások, amelyeket a kárvallottak nem jelentettek be a rendőrségnek, szintén nagyobb számmal vannak és amelyeknek valószínűleg szintén ők voltak a tettesek. A lopások alkalmával leginkább a kapu tetején jutottak be az udvarba. A kir. ügyészséghez lettek feljelentve.

— **Hubert táncpróbabálja.** Szent István napján tartották Hubert táncitanító tanítványai a Kaszinó termeiben táncpróbájukat. A mulatság jól sikerült, a műsor egyes pontjai kitűnően lettek előadva. A tanítványok szemet gyönyörködtető, összhangteljes és fegyvelmezett táncmutatóványait viharos tapssal honorálta a jelenvolt nagyszámú közönség. Különösen tetszettek: Tavasz ébredés, Téli álom és a Mirtusz tánc; míg a Legyező Gavotte az előadottak között a legszebb; a tréfás polka pedig kacagató volt. A bálmegnyitó Polonaise, a Rákócy-kör és a Menuette Quadrille szintén tanúságot tettek Hubert szakavatott rátermettségéről. Fél tizenkettőkor a felnőttek kívánságára a bemutatandó táncok a szünóra utánra maradtak. Alig táncolt a fiatalok egyet, a villamos lángok hirtelen felmondták a szolgálatot és elképzelték az ijedelem, mely mindenkit eltöltött, hogy a bálat abba kell hagyni. Rövid negyedóra múlva azonban engedett a kívül dühögő vihar, a lámpák újra felgyultak és mindenki a legkelesebb hangulatban ropta a táncot virradtig. A négyest hetven pár táncolta, ami világos bizonyítéka a sikernek, amelyből méltán kivette részét a fiatal rendezőgárda is. A mulatságon jelenvolt asszonyok: Bárány Gézáné, Bernát Jánosné, Berényi Lipótné, Bergl Manóné, Boros Mihályné (Csanytelek), Bozóky Sándorné, Bozó Sándorné, Braun Sámuelné, Blázsik Tamásné, Eke Imréné, Engel Mihályné, özv. Farsang Ferencné, Fekete Rozália, Forgó Mihályné, Fodor Lajosné (fogorvos neje), ifj. Forgó Pálné, Fodor Lajosné, özv. Greif Jakabné, özv. Goldberger Ignácné, id. Hajdú Györgyné, Hajduska Albertné, Hatvani Ferencné, Hegedűs Emilné (Budapest), id. Joannovics Istvánné, ifj. Joannovics Istvánné, Kalmár Illésné,

özv. Király Gergelyné, Klein Ferencné, Kovács Lajosné, özv. Kevicky Sándorné, Kovalik Józsefné, Kocsis Erzsébet, Kraxner Dezsőné, Lászlóffy Lászlóné, Lekrincki Rókusné, Mandics Mátyásné, id. Mészáros Károlyné, Mészáros Imréné, Mészáros Lászlóné, ifj. Mészáros Károlyné, özv. Neuschwender Lajosné, Nyilas Jánosné, Óser Lipótné, Pataki Károlyné, Patyi Tivadarné (Bpest), Pataki Árpádné, Primusz Péterné, Pintér Zsigmondné, Pischeli Károlyné, Sággy Mihályné, Sándor B. Ferencné, Sági Istvánné, Sándor B. Györgyné, Stern Bertalanné, özv. Siha Józsefné, Sperlinger Sománé, Szarka Ödönné, Szakál Mátyásné, Szentesi Istvánné (Bpest), Szigeti Mihályné, Szép Józsefné, Szőke Lászlóné, Tancos Jánosné, Toldy Antalné (Baksi-major), Weisz Jenőné, Vimmer Béláné (Mindszent). Leányok: Bárány Boriska és Ilonka, Bálint Mariska, Belle Iduska és Irénke (Kunszentmárton), Bergel Erzsike, Bergl Mariska és Jolánka, Boros Lenke (Szeged), Ehrlich Aranka, Fekete Juliska, Forgó Ágneska és Franciska, Goda Gizuska, Kádár Rózsika, Kalmár Margitka, Király Janka, Kirudis Bella (Bpest), Kapusy Erzsike, Kovács Margitka, Kovács Erzsike, Kovalik Gizuska, Kraxner Sárika, Patyi Klárika (Bpest), Sággy Rózsika és Aranka, Sági Etelka, Sándor Mariska, Sperlinger Ilonka, Szakál Linuska, Szép Erzsike, Szigeti Ilonka, Szokoly Mariska és még ezenkívül 42 leánytanítvány.

— **A nyári hőség veszedelmei** kétségkívül a csecsemőre nézve a legnagyobbak, mert legtöbb esetben egy megfelelő, megbízható táplálék hiányzik. Adjon azonban kedvencének Nestlé féle gyermeklisztet, mely készítmény már nemzedékről nemzedékre számtalan esetben oly fényesen bevált s azáltal nemcsak sok bánattól óvja meg magát, hanem kis gyermeke szép fejlődésében is gyönyörködhetik. Próbadozozzat kívánatra azonnal teljesen díjtalanul küld: a Henri Nestlé cég, Wien, I., Biberstrasse 28.

— **Borzalmas szerencsétlenség.** Katona István 10 éves fiú cseléd volt Sarusi Kis Flórián teési lakosnál. Szerdán a kis cseléd a gondjaira bízott tehenet akarta megkötni, a tehen azonban szarvával a fiú álla alá szúrta, úgy hogy a szarv a szeme mellett jött ki. A szerencsétlenül járt fiút a gazda hazahozta az anyjának, hogy gyógyíttassa a fiát.

— **Tüzek.** Folyó hó 13-án Busa Péter Pál tanyáján egy 16 méter hosszú és 6 méter széles szalmakazal megégett. A kár 200 korona. Biztosítva volt. — Folyó hó 20-án pedig Forgó István tanyáján égtek le az összes tanyaépületek. A tűz 4000 koronán felüli kárt okozott, mely azonban biztosítva nem volt.

— **Dupla élvezetté válik szabadsága,** ha elutazása előtt cipőire „Berson” gummisarkokat tétet. Az Új Berson gummisarkok arany dobozban: kényelmes, elegáns, ruganyos, tartós. Cipésztől kifejezetten „Berson”-t kérjen, ha jól akar járni.

— **Sebesen hajtott.** Folyó hó 21-én, P. M. csongrádi lakos lovait sebesen hajtotta az utcán, amit az egyik rendőr meglátva, figyelmeztette P. M.-t arra, hogy lassabban hajtsa. P. M. azonban ahelyett, hogy szót fogadott volna, anyja biztatására vele feleselni kezdett. Feljelentette a főszolgabíróhoz.

— **Lopás.** Máté Sándor nagykőrösi tanyai lakos panaszt tett az ottani csendőrségnek, hogy július 26-án egy magát Kovács Pál csongrádi illetőségűnek mondott egyénre kocsiját és lovat, míg dolgát végzi, őrzés végett rábizta s mire visszatért, nevezett a kocsival és lóval eltűnt. A nagykőrösi csendőrség a nyomozás megejtésére az itteni csendőrséget megkereste, itt azonban az illető Kovács Pál teljesen ismeretlen.

— **Az Érdekes Ujság pályázata.** Az Érdekes Ujság, melynek az ujságírás történetében szinte páratlanul álló gyors sikerét kétségtelenül a hetilap mélynyomású borítékai, gazdagon illusztrált cikkei s izléssel csoportosított aktuálításai mozditották elő, most újabb lépésre törekszik a közönség ragaszkodását meghálálni. A gyorsan népszerűvé vált képes hetilap összesen hatezer korona pályadíjat tűzött ki irodalmi, művészi és szociális kérdésekre. A hatezer koronából ezer koronát egy eredeti társadalmi regény jutalmazására tűzött ki Az Érdekes Ujság.

— **Garázdálkodás.** Két legény, Buci Antal és Dudás Varga István suhancok a napokban berugtak az egyik kocsmában s mikor onnan kijöttek, az utcán garázdálkodni kezdtek, úgy hogy a rendőrségnek kellett őket rendre inteni. Közösen elleni kihágásért fel lettek jelentve.

Kiadók és laptulajdonosok: BOZÓ ÉS JUSTIN.

Bozó és Justin könyvnyomdája.

Eladó a Gróf Andrássy-utca 12. szám alatt, átköltözés miatt, egy teljes finom hálószoba és egyéb bútor. Megtekinthető a reánk jövő hétfőtől szerdáig, délután 2—3 és 5—6 órák között. A bútor folyó hó 31-én délután 4 órakor magánárverésen fog eladatni a helyszínén.

Kiadó lakás. Szőke Mihály Uri-utca 22. szám alatt lévő házában egy szoba, konyha, kamra és padlástól álló lakás október 24-től kiadó. Értekezni lehet a helyszínén.

Bérbeadó. Balog Imrénének 2 hold elsőrendű lucernája két évre alhaszonbérbe kiadó. Értekezni lehet a helyszínén szentesi bökény 11. szám alatt.

Eladó ház. Oláh Istvánnak a gazdasági iskola melletti újonnan épült háza, mely áll 3 szoba, 2 konyha és több melléképületekből, gyümölcsös kerttel, ártézi kúttal, szabadkézből eladó. Továbbá a város háza melletti emeletes házában egy sarok üzlet azonnal kiadó, ugyanott nagy pince, melyben 1000 hektó bort el lehet raktározni, 350 hektó új hordóval, több évre haszonbérbe kiadó. Értekezni lehet a tulajdonossal az eladó háznál.

Eladó föld. Balog Istvánnak a szentesi bökényben nyolc és fél hold földje tanyaépületekkel együtt eladó. Értekezni lehet bökény 11. sz. a. Balog Imrével.

Eladó hangszerek. Egy jókarban lévő keveset használt pedálos cimbalom és egy hegedű jutányos ár mellett azonnal eladó Jegenye-utca 46. szám alatt.

Eladó ház. Herkeváros Nagymező-utca 11. számú ház, mely áll két padolt szoba, konyha, nagy kamrából és istállóból, szabadkézből örökön eladó.

Császárfürdő Budapesten. — Nyári és téli gyógyhely, a magyar irgalmasrend tulajdona. Elsőrangú kén- és hévízű radioaktív gyógyforrások; modern berendezésű gőzfürdő, kényelmes iszapfürdők, iszapborogatások, uszodák, külön hölgyek és urak részére. Török-, kö- és márványfürdők; hőlég-, kén- és villamos-vizfürdők. A fürdők kitűnő eredménnyel használhatók főleg csúszos bántalmaknál és idegbajok ellen. Ivókúra a légzőszervek hurutos eseteiben s altesti pangásoknál. 200 kényelmes lakószoba. Szolid kezelés, jutányos árak. Gyógy- és zenedij nines. Prospektus ingyen és bérmentve küld.

Az igazgatóság.

Építetők figyelmébe!

Ájánljuk cementtő cserepünket minden színben, mintázva, híváság szerint a helyszínre szállítva. Mintacserepek megtekinthetőh Kammerer Dezső óras üzletében, ahol bővebb felvilágosítás is nyerhető.

CEMENTCSEREPEGYÁR.

Eladó ház. Darida Jánosnak Szőlőhegyi-utca 7. számú újonnan épült, bármiféle üzletnek megfelelő sarokháza, szabadkézből eladó. Értekezni lehet a helyszínén.

Eladó bor. Körülbelül 5 hektó jó minőségű piros siller bor, kisebb mennyiségben is eladó. Nagypál Rókus Fohász-utca 7. szám.

Eladó föld. Gyovai D. Lajosnak két házrész kilencese és egy hold patika földje eladó. Értekezni lehet a tulajdonossal Kossuth-utca 45. szám alatt.

Szegeden, felsőkereskedelmi és gimnázium közelében lakó úri családnál egy-két intelligens tanuló teljes eljárást nyerhet. Értekezni lehet Német Jenő vasúzetében Szentesen.

Kiadó lakás. Gutpintér Pálnak Jókai Mór-utca 20. szám alatti házában kétszobás lakás a hozzátartozó mellékhelyiségekkel szent. Mihály naptól kezdve kiadó. Értekezni lehet a kiadó háznál.

Eladó ház. Joannovics Ferenc asztalosnak a Justh Gyula-utca 29. számú háza, szép kerttel, szabadkézből eladó. Esetleg fele részben is eladó. Értekezni lehet a helyszínén.

Eladó ingatlanok.

Özv. Király Gergelynének a Kossuth Ferenc utcai háza, a Tekulics Sándor szomszédságában levő 5 hold külső szőlője, a Berkes Mihály és Csernák Márton közötti 2 hold belső szőlője, továbbá 3 házrész hullámtere és 3 és fél házrész bukrosa szabadkézből eladó. Közlebbi feltételek megtudhatók dr. Szóke Jenő ügyvédi irodájában.

A fejlődésben levő ipart elveszni hagyni

árulás

saját egészségünk ellen. Különösen fontos ez a cipész iparnál, azért ajánljuk olvasóink figyelmébe **DRAGON LAJOS** cipész-mestert, ki úgy egészséges, mint bütykös, tyúkszem, lúdtalp, donga, ló, sánta és körte alakú lábakra készít legjobb minőségű cipőt vagy eszimat és ezek készítésében hazánk első cipészei közé tartozik. Azon szenvedők, kik azt hiszik, hogy lábuk miatt mankóval vagy bottal kell járniuk egész életükön keresztül, forduljanak bizalommal

DRAGON LAJOS
cipész-mester és cipész ipari szakoktatóhoz,

ki minden állandó rendelőjének maga csinál kaptafát, esakhogy megmutassa a világnak, hogy a magyar cipész előbb áll, mint bármelyik német, francia vagy angol.

Üzlet: Templom-utca 9. szám alatt.

AZ EST

a legjobb magyar napilap.

Hirei frissek és igazak!

Közgazdasági rovata a gazdasági élet minden mozzanatáról számot ad, sportrovata a sport minden ágának eseményeiről híven beszámol.

A bel- és külföld napieseményeit a legmegbízhatóbb tudósítók távirati és telefonjelentései alapján leghamarabb közli.

AZ EST

megjelenik a fővárosban déli 1 órakor és az esti 6 órai vonattal érkezik városunkba.

Ára 6 fillér. Kapható Bozó és Justin üzletében.

Lakatosüzlet áthelyezés.

Van szerencsém az igen tisztelt közönséget értesíteni, hogy lakatos üzletemet Szentesi-körút 35. szám alá, Alács Péter házába helyeztem át.

Műhelyemben készülnek épület- és géplakatos munkák, sirkerítések, épületvasalások, zárrak, asztaltűzhelyek, különféle drótfonatok, permetező és bicikli javítások, vízvezeték, fűdőszoza, angolklozet és mosdótál berendezések, továbbá az összes gazdasági gépek javítása stb. Minden e szakmába vágó s általam készített munkákért a legmesszebb menő szavatosságot vállalom.

Saját műhelyemben készült asztal tűzhelyek a legegyszerűbb kivitelű, a legdíszesebb kivitelűg készen kaphatók. A n. é. közönség pártfogását kérve, vagyok tisztelettel

Sineger István
épület- és géplakatosmester.

Értesítés.

Tisztelettel tudatom a nagyérdemű közönséggel, hogy a

Máté János és társai cég

piactéri vas- és fűszerüzletét **összes követeléseivel együtt** folyó hó 1-én átvettem és azt a tisztelt közönség igényeinek megfelelően berendezve a saját cégem alatt folytatom tovább. Kérem a tisztelt közönség szíves támogatását.

Tisztelettel

Cseh Pál

vas-, fűszer és csemegekereskedő.

Aki kellemes,

egyenletes meleg lakást óhajt,
az rendeljen tűzálló anyagból
... készült cserépkályhát ...

MAZURÁ VILMOS

cserépkályha, takaréktűzhely, fűrdőkád, fertőtlenítő zománczott falburkolat és minden e szak... mába vágó munka készítőjénél ...

Szentesen, a vasútállomás mellett.

Értesítés.

Dr. Moletz Lajos ügyvéd, mint a **Lévai Testvérek** cég törvényszékieleg ki-nevezett tömeggondnoka, közhírré teszi, hogy a

Lévai-féle malomüzlet

fennakadás nélkül folytatattatik, s a közönség pontosan és jutányosan lesz úgy a **vámörlésnél, mint a liszt-, dara- és korpa-eladásnál** kiszolgálva.

Ugyanott mindenféle **gazdasági gépek** és **permetezők** a legolcsóbb árban kaphatók.

Polgári iskolai

magánvizsgálatra magántanulókat felelősség mellett előkészítik. Cím a kiadóhivatalban.

Eladó ház.

Gellér Jakab Uri-utca 8. számú házát, melyben modern lakások vannak, szabadkézből eladja. Érdeklődni a helyszínén, vagy a kenyérgyárban lehet.

Eladó ház és szőlő. Máté Jánosnak Uri utcai volt szövetkezeti háza, az Erzsébetben 14 hold szőlője berendezéssel együtt jutányos árban, terméssel együtt vagy anélkül is eladó. Ugy-szintén az ibolyási oldalon 2 és fél hold jó-karban levő szőlője is eladó. A ház haszonbérbe is kiadó. Értekezni lehet Uri-utca 19. számú házában.

Bérbeadó föld. Félégyházi Török Kálmánnak a nagyréti szivattyú melletti bökényben 20 hold tanya-földje, lúcernával és a tanyaépülettel, több évre bérbe adó. Ugyanott különálló 20 hold kisebb-nagyobb tagban szintén bérbeadó. Értekezni a helyszínen lehet.

Őszi trágyázás!

Óvakodjunk a hamisításoktól!

Óvakodjunk a hamisításoktól!

Valódi Stern-Marke védjegyű

Thomassalak a legjobb és legolcsóbb foszforsavas műtrágya!

Csak akkor valódi ha
= ilgen =
zsákban

van és eredeti ölm-zár van
= rajta =

Hamisítástól szigorúan óvakodjunk!

Minden zsák tartalomjellezéssel van ellátva!

KALMÁR VILMOS

a Thomasphosphatfabriken BERLIN, vezérképviselője Budapest, VI. Andrassy-ut 49. Különösen a jelenlegi rendkívüli olcsó árakra figyelemztetjük a vásárlókat.

Gutori Földes Kelemen aradi gyógyszerész által készített

MARGIT-CRÉME-SZAPPAN

legjobb arckenőcs, 2-3 nap alatt ifjítja és szépíti az arcot.

Margit-Crème egyedüli szer szeplő, máj-foltok, pattanások, bőratka, (Mitesser) ráncok, kiütések ellen.

Margit-Crème paratlan szer bőrpattanások, wimmerlik, arc- és kéz-vörösség, napbarítás ellen.

Margit-Crème bámulatos hatása abban rejlik, hogy bőre kenve, ez rögtön felveszi és okozza azon csodás átalakulást, hogy egy szeplővel vagy májfoltokkal fedett arc 2-3 nap alatt fehérré lesz.

Margit-Crème teljesen ártalmatlan, nem zsíros, az arc nem lesz fényes, azért nappal is használható.

A Földes-féle Margit-Crème ára: Nagy tegely 2 K. kis tegely 1 K Margit-pouder fehér, rozsa v. crème színben 1 K 20 filler Margit-szappan darabja 70 f. Csakis akkor valódi, ha minden egyes doboz

gutori Földes Kelemen gyógyszerész ARAD felirattal és címerrel van ellátva.

Utánzatoktól óvakodjunk!

Főraktár Csongrádon: Barna Henrik, Berkovics Mór és Löw Adolf gyógyszerésztára. b

Korunk legolcsóbb és legtartósabb tetőfedő anyaga a

RENNERIT

ASBEST PALA,

mellyel 35 évi írásbeli jótállás mellett, kedvező fizetési feltételekkel vállal tetőfedéseket

GYOVAI JÁNOS

kőműves-mester

Csongrád, Szt. György-utca 3.